আয়ুক্ত, পরিবহন-তথা-অধ্যক্ষ এবং অন্যমানে ।

বনাম

তপন্ কুমার বিশ্বাস্

অগষ্ট 26, 2004

[এস্. এন্. ভারিআভা এবং জি. পি. মাথুর, ন্যায়মূর্ত্তিদ্বয়]

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1975:

ଧାରା 3 ଏବଂ 10 – ରାସ୍ତା-ନିବୃତ୍ତ ସୂଚନାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାର ଦେୟ - ପରିବହନ ଯାନ ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲା – ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହେଲା - ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାସ୍ତା-ନିବୃତ୍ତ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା – ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ - ଟିକସ ଦେୟ ପାଇଁ ଦାବି - କୁହାଗଲା, ଧାରା 10 ଅଧୀନରେ ସୂଚନା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ କୌଣସି ସୂଚନା କିମ୍ବା ଅଙ୍ଗୀକାର ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ଗାଡି ଗୁରୁତର ଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଜାନୁଆରୀ 1991 ରେ ଯାନର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଜାନୁଆରୀ 1991 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 1991 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ଅବଧି ପାଇଁ ରାସ୍ତା-ନିବୃତ୍ତ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ପରେ ସେ ସେପରି କୌଣସି ସୂଚନା ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ଜାନୁଆରୀ 1992 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 1995 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଟିକସ ଦାବି ଉଠାଇଥିଲେ । ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହିପରି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଯାହା ହେଉ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରିଟ୍ ପିଟିସନକୁ ଏହା କହି ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ କେବଳ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାନବାହନ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ; ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1975 ଅଧୀନରେ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଯାନର ଉଭୟ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ବୈଧ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନ ଥାଏ, ତେବେ ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦାବିକୁ ଧାରଣକ୍ଷମ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ନୋଟିସଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଗଣ ଏହି ଆବେଦନଟିକୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: **1.1.** ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟ ଦେଇ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ କେବଳ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ବାତିଲ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖା ଯାଇନଥିଲା । କେବଳ ଯେହେତୁ , ଆଇନଗତ ଭାବରେ, ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ/କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିନା ଏକ ଯାନ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିପାରିବ ନାହିଁ ତା' ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଯାନ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁନ୍ତି ।

1.2. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଯାନର ମାଲିକଙ୍କୁ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, **1975** ର ଧାରା **10** ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ସନ୍ନିବେଶିତ ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନ କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ ଥାଏ, ଏହାର ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଏହାର ଦଖଲ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ ତଥା ପଦ୍ଧତିରେ ଏହି ପ୍ରକାର ସୂଚନା ଏବଂ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଯଦି ଯାନଟି ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନାହିଁ, ତେବେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଏପରି ସୂଚନା ତଥା ଅଙ୍ଗୀକାର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଧାରା **10** ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ତଥା କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ତେବେ ଧାରା **10** ର ଉପଧାରା **(3)** ଅନୁସାରେ, ଏହା ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବରେ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଧିରେ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ତଥା ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରା ଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଯେହେତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରାଯାଇନଥିଲା, ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯିବ ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମହାକୋଶଳ ପର୍ଯ୍ୟଟକ, ନେପିୟର ଟାଉନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[2002] 7 ଏସ୍ ସି ସି 245** *ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସି. ତ୍ରିପାଠୀ,* **[2004] 7 ଏସ୍ ସି ସି 139** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7033 / 2003 ।

କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଓ. ଜେ. ସି. ସଂଖ୍ୟା 4987/ 1998 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତା 8.1.2002 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. କେ. ଢୋଲକିଆ ଏବଂ ଆର୍. ଏସ୍. ଜେନା ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସୁଭାଷ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ଏସ୍. ଏନ୍. ଭାରିଆଭା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି: ତା 8 ଜାନୁଆରୀ, 2002 ରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇଥିବା ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନଟି କରାଯାଇଛି ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀ WMK-7067 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଟ୍ରକର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ଟ୍ରକ୍ ସମ୍ପର୍କରେ, ପଞ୍ଜୀକରଣ ତଥା ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ଉକ୍ତ ଯାନଟି ତା ଜାନୁଆରୀ 23, 1991ରିଖରେ ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଜାନୁଆରୀ 1991 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 1991 ଅବଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ରାସ୍ତା-ନିବୃତ୍ତ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ ଯାହା ହେଉ, 1992 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ 1995 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କୌଣସି ରାସ୍ତା-ନିବୃତ୍ତ ସୂଚନା ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ଦୁର୍ଘଟଣାଟି ଗୁରୁତର ହୋଇଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର 24 ଜାନୁଆରୀ 1991ରେ ବାତିଲ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ତଥା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର ତା 10 ଜାନୁଆରୀ 1996 ରିଖ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଜାନୁଆରୀ 1992 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 1995 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ଟିକସ ବାବଦରେ 27,750 ଟଙ୍କା ପୈଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ତା 23 ଅଗଷ୍ଟ 1996 ରିଖ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ । ପରିବହନ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଧିକ ଦାବିମାନ ମଧ୍ୟ ଉଠାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ରିଟ୍ ପିଟିସନକୁ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ମୋଟର ଯାନ ଉପରେ ଟିକସ କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାନ ଉପରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ

ଅଧୀନରେ, ଯଦି କୌଣସି ଯାନର ଉଭୟ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ତଥା ବୈଧ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନ ଥାଏ, ତେବେ ସେହି ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଦାବି ସୁତରାଂ ଆଇନରେ ବଜାୟ ରଖାଯିବାର ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ଏବଂ ଦାବି ନୋଟିସକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

"3. *ଟିକସ ଆଦାୟ* - (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସାପେକ୍ଷରେ, ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟର ଯାନ ଉପରେ ଅନୁସୂଚୀ-1 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

(2) ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚୀ-1 ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟିକସ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବେ:

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି, ଏପରି ବୃଦ୍ଧି ଅନୁସୂଚୀ-1ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରର ପଚାଶ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

(3) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ (ଅନୁସୂଚୀ-1) ପ୍ରତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ଏହି ଧାରା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଉଥିବା ଅନୁସୂଚୀ-1ର ସନ୍ଦର୍ଭ ଭାବେ ପରିଗଣନା କରାଯିବ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଜଣେ ମାଲିକ ଯିଏ ଏକ ପରିବହନ ଯାନ ରଖନ୍ତି ଯାହାର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବୈଧ ଥାଏ, କିମ୍ବା ଜଣେ ମାଲିକ ଯିଏ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନ ରଖିଥା'ନ୍ତି, ଯାହାର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବୈଧ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନାର୍ଥେ, ଏହିପରି ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯିବ:

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି, ଯଦି ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଯାନର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ସ୍ଥଗିତ କିମ୍ବା ବାତିଲ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି ଦିନ ମୋଟର ଯାନର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଦେଖନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଯାନକୁ

ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

……………………………………........
……………………………………........

10. *କୌଣସି ଯାନର ବ୍ୟବହାର ସାମୟିକ ଭାବେ ବନ୍ଦ କରିବାର ପୂର୍ବ ସୂଚନା* - (1) ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନକୁ କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଏହାର ଦଖଲ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ସେହି ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ତାରିଖ ଦିନ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣୀ ସହିତ ମୋଟର ଯାନ ରଖାଯିବାକୁ ଥିବା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ପରିବହନ ଅନୁମତି ଏବଂ ସେତେବେଳର ଟିକସ ରସିଦକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଏବଂ ଢଙ୍ଗରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି, ବିଧିବଦ୍ଧପୂର୍ବକ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଙ୍ଗୀକାର ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଅବଧିର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଏବଂ ମୋଟର ଯାନ ରଖାଯିବାକୁ ଥିବା ସ୍ଥାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସେ ବିଷୟରେ ପୁନଃ ଅଙ୍ଗୀକାରମାନ ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚନା ଦେବେ :

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି, ଏପରି କୌଣସି ଅଙ୍ଗୀକାର ଏକକାଳୀନ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅବଧି ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ହେବ ନାହିଁ ।

(2) ଯଦି ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମୟରେ ମୋଟର ଯାନଟି ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି ଅଙ୍ଗୀକାରର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଏପରି ଯାନ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନାର୍ଥେ, ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନ କରି ଉକ୍ତ ଅବଧି ତମାମ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବ ।

(3) ଉପଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଙ୍ଗୀକାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟର ଯାନ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଟିକସ ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"

ତେଣୁ, ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟର ଯାନ ଉପରେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଯଦି କୌଣସି ପରିବହନ ଯାନର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର

ଏବଂ ବୈଧ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଥାଏ, ତେବେ ସେହି ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯିବ । ତେବେ ଯାହା ହେଉ, ତା' ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ଯେଉଁ ଯାନର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ/କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନାହିଁ, ତାହା ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହେଁ । କେବଳ ଯେହେତୁ, ଆଇନଗତ ଭାବରେ, ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ/କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିନା ଏକ ଯାନ ରାସ୍ତାରେ ଚଲାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ତାହାର ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଯାନ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଯାନର ମାଲିକଙ୍କୁ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଧାରା 10 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନ କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଏହାର ଦଖଲ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ ଏବଂ ଢଙ୍ଗରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର ନ କରିବାର ଅବଧି ସମ୍ପର୍କରେ ଏବଂ ମୋଟର ଯାନ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଟିକସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦଲିଲଗୁଡିକ ଯେପରି କି ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣ, ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ପରିବହନ ଅନୁମତି ଏବଂ ଟିକସ ରସିଦ ଇତ୍ୟାଦି ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଧାରା 10 ଦ୍ୱାରା ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ଏକକାଳୀନ କେବଳ ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ ହୋଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ଯାନଟିକୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଥାଏ, ତେବେ ଏପରି ସୂଚନା ଏବଂ ଅଙ୍ଗୀକାର ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଧାରା 10 ଅଧୀନରେ ଅଙ୍ଗୀକାର ସମେତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ତେବେ ଧାରା 10 ର ପ୍ରାବଧାନ (3) ବଳରେ, ଏହା ଧରାଯିବ ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ।

ଏହି ମାମଲାରେ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଧିରେ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଏବଂ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଧି ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ଅଙ୍ଗୀକାର ଦାଖଲ କରାଯାଇନଥିବାରୁ, ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା । କେବଳମାତ୍ର ଯେହେତୁ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହୋଇଥିଲା, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହେବା ଠିକ୍ ନଥିଲା ।

[2002] 7 ଏସ. ସି. ସି. 245 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା *ମହାକୋଶଳ ପର୍ଯ୍ୟଟକ, ନେପିୟର୍ ଟାଉନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭର ମତ ସମର୍ଥିତ । ଏହି ମାମଲାରେ ଗାଡ଼ିଟି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ

ଯାଉଥିଲା । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଯାନ ଉପରେ ଟିକସ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଗାଡ଼ିଟିକୁ ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ଯାନର ବ୍ୟବହାର ନ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ଦାୟିତ୍ୱ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଯାନର ଅଣ-ବ୍ୟବହାର କଥାକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3599/1998 ରେ ତା 26 ଫେବୃଆରୀ 2004 ରିଖରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଏକ ଅବିବୃତ ରାୟରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲାରେ, ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ପରିବହନ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନଥିଲା । ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ପରିବହନ ଅନୁମତି ବିନା ଯାନକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଟିକସ ଦେବାର କୌଣସି ଦେୟ ନଥିଲା ବୋଲି କରାଯାଇଥିବା ନିବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ଅଧୀନରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ, କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଙ୍ଗୀକାର ଏବଂ ସୂଚନାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯିବାକୁ ଥିଲା ଯେ ଯାନଟି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମାମଲାର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆର. ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ